

Referat

Referat af møde i Grønt Dialogforum mandag den 9. marts 2015

Deltagere: Formand Carsten Scheibye (TMU), Jesper Lindstrøm Larsen (TMU), Bo Haxthausen (TMU), Cæsar Funch Jensen (BOFA), Erik Thorsen (Sportsfiskerne), Jens Christensen (DOF), Finn Hansen (Bornholms Naturhistoriske Forening), Kurt Jensen (Friluftsrådet), Per Martlev Hansen (Bornholms Forsyning), Kaj Westh (Bornholms Landbrug), Poul Veise (DN), Søren Friese (Naturstyrelsen Bornholm), Mogens Ellebye (Jægerne), Hans Henrik Ipsen (Østkraft), Finn Ole Nielsen (Bornholms Museum), Louise Lyng Bojesen (T&M), Ole Holm Pedersen (T&M), Hans Ole Bech (T&M), Jackie Munch Nielsen (T&M), Janne Sommer Nielsen (T&M).

Afbud: Hans Jørgen Jensen (LAG Bornholm), Mikkel Høst (Energitjenesten), Steffen A. Jørgensen (Skovdyrkerne), EUB/Vækstforums sekretariat, Bornholmske Borgerforningers Samvirke (BBS). Business Center Bornholm er trådt ud af Grønt Dialogforum.

Punkterne er inddelt i:

B = beslutnings- eller godkendelsespunkt

O = orienteringspunkt

D = drøftelse

1. Godkendelse af dagsorden (B)

Dagsorden blev godkendt.

2. Godkendelse af referat fra møde 8. december 2014 (B)

Referat blev godkendt uden bemærkninger.

3. Ansøgninger til puljen for Lokale Grønne Partnerskaber, T&M (O)

Janne Sommer Nielsen og Ole Holm Pedersen, (T&M) orienterede om status for de ansøgninger til puljen for Lokale Grønne Partnerskaber, som var på forrige mødes dagsorden: Badebro i Osandbugten i Sandvig og renovering af Pedersker jagthus, Pedersker jagthus som samlingssted og Infocenter. Begge ansøgninger har fået afslag fra puljen for Lokale Grønne Partnerskaber, men er genansøgt til næste runde med frist 1.

maj. Der forventes svar inden 1. juni. Byggeriet af badebroen kan dog startes op.

4. Orientering om arbejdsplan for naturpleje, T&M (O)

Ole Holm Pedersen (T&M) orienterede Grønt Dialogforum om udført naturpleje i 2014 og igangværende/planlagt naturpleje for 2015.

I 2014 er der bl.a.:

- Kåsegård: Udtynding af træerne i nordlige del.
- Svartingedalen: Etablering af sti, information og vejviserskilte og P-plads.
- Skelbro stenbrud: Rydning af træer og buske. Fjerne nedskredet jord fra flade med skurestriber.
- Sydstien: Grundig gennemgang. Nyt forløb ved Brunsgård. Fjerne gamle trapper og skilte.
- Helligdommen: Ny trappe til Tørre oven.
- Nylars Plantage: Rydning af kvas på skovet areal. Udtynding, fjernelse af træer og hugstaffald i resten af område A. Udkørsel og flishugning. Etablering af stier og information.
- Årsdale ret: Rydning af birkeopvækst på ca. 20 ha..
- Storengen ved Ølene: ændret hydrologi gennem nedlægning af dræn og etablering af vandhul.
- Bagergård, Rutsker: Indhegning og rydning af rigkær.

I 2015 er der bl.a. planlagt:

- Frenne: Rydning af træer og buske i indhegningen og på kysten. Udkørsel og flishugning.
- Lannungs eng: Skovning af store asketræer, som truer naboen. Skovning og rydning af opvækst i indhegningen.
- Helligkvinde: Skove træer på havsiden af sommerhusene og oprydning af væltede asketræer.
- Styrmandsgård: Rydning af slåen på lokalitet for Salepgøgeurt, samt skovning af træer på den sydlige del ved markvejen.
- Svartingedalen: Rydning af træer og buske omkring Jettebold og i Ambrosens stenbrud.
- Frenne: Genopretning af hegn.
- Gadegård, Nylars: Hegning til får samt rydning.
- Kodalen: Rydning af træer i hele dalen.
- Bagergård, Rutsker: Opgravning af rørlægning i eng, etablering af åbent vandløb.

5. Jordforurening generelt og specifik case, T&M (O)

Hans Ole Bech og Jackie Munch Nielsen (T&M) fortalte Grønt Dialogforum om kommunens arbejde med jordforurening, både generelt og specifik case samt om samarbejdet med Region Midtjylland. Jordforurening er en regionsopgave, som omhandler gamle forureninger, hvor der ikke længere er en virksomhed, som kan betale for oprydning. Dermed er der kun det offentlige til at betale for kortlægning og oprydning. Der er i 2010 kortlagt ca. 40 industrigrunde og 40 boliggrunde på Bornholm med større eller mindre jordforureninger. Med udgangspunkt i case blev arbejdet med opsporing af forureningens karakter, udbredelse og koncentration, dialog med borgere og embedslæge samt afværgeforanstaltninger beskrevet.

6. Orientering om vandplanerne, T&M (O)

Janne Sommer Nielsen (T&M) orienterede om status for kommunens arbejde med vandplan (2009-2015) og vandområdeplanen (2016-2021). Revideret Vandhandleplan for Bornholm er i 8 ugers høring. Den finder man på www.brk.dk under indflydelse/politik – høringer. Høringsfrist den 4. maj 2015.

Ny side på www.brk.dk borger / miljøe-natur-energi / naturen / Vandplan – vandløb viser status for indsatser i vandløb under vandplan (2009-2015). Der kommer nye ansøgningsrunder i april og august, hvor kommunen vil indsende ansøgninger om gennemførelse af nogle af indsatserne i vandløb.

Forslag til bekendtgørelser og vandområdeplaner for næste vandplanperiode (2016-2021) er sendt i høring 22. december 2014. Høringsfrist er 23. juni kl 12.

<http://naturstyrelsen.dk/vandmiljoe/vandplaner/vandomraadeplaner-2015-2021/forslag-til-vandomraadeplaner/>

Af de 7 indsatser, som Bornholms Regionskommune i samarbejde med vandrådet har indstillet, har staten medtaget de to spærringer i Øle Å ved hhv. Slusegård og Ågård. Rammen er ændret til 2 spærringer, 2 mio. kr. og 0 km vandløb.

Der er et opsamlende møde i Vandrådet den 30. april 2015.

Præsentation er vedlagt som bilag.

7. Eventuelt

Kurt Jensen (Friluftsrådet) gjorder opmærksom på Friluftsrådets konkurrence om at blive Danmarks Friluftskommune 2015. Prisen uddeles i år til en kommune, der har gjort en særlig indsats for friluftsliv i klimatilpas-

ningsindsatsen. Prisen er på 250.000 kr. se mere på:
www.friluftskommune.dk ansøgningsfrist er 15. juni 2015.

Finn Hansen (Bornholms Naturhistoriske Forening) roste Teknik & Miljø for den igangsatte naturpleje af Kodale og Årsdale ret.

Formand Carsten Scheibye (TMU) orienterede om Teknik- og Miljøudvalgets godkendelse af nedrivningspulje. Bornholms Regionskommune har fået meddelt en ramme til landsbyfornyelse 2015 fra Ministeriet for By, Bolig og Landdistrikter på 5,2 mio. kr. Sammen med kommunens egenfinansiering på 3,47 mio. kr., som der er afsat midler til i nedrivningspuljen i budget 2015, er der således i alt 8,67 mio. kr. til rådighed til brug for byfornyelsesformål i åbent land samt i byer med færre indbyggere end 3000. Kommunalbestyrelsen har i budget 2015 afsat 4,4 mio. kr. netto til den kommunale medfinansiering. Mere viden findes i referat fra Teknik- og Miljøudvalgets møde den 2. marts 2015 på kommunes hjemmeside.

BILAG: Præsentation: Vandplaner status for vandløb